

Додаток 10
до Правил прийому на навчання до
ЧНУ імені Петра Могили у 2022 році
(пункт 6 розділу VII Умов прийому)

ПРАВИЛА ПРИЙОМУ ДО АСПІРАНТУРИ ТА ДОКТОРАНТУРИ ЧОРНОМОРСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ ІМЕНІ ПЕТРА МОГИЛИ

I. Загальні положення

1. Аспірантура є науково-навчальною структурою Чорноморського національного університету імені Петра Могили і являє собою післядипломну освіту, спрямовану на підготовку докторів філософії/докторів наук, що визначається п. 23 Статуту Чорноморського національного університету імені Петра Могили.

2. ЧНУ імені Петра Могили проводить набір до **аспірантури** за такими спеціальностями:

1. 017 Фізична культура і спорт
2. 032 Історія та археологія
3. 035 Філологія
4. 052 Політологія
5. 053 Психологія
6. 054 Соціологія
7. 071 Облік і оподаткування
8. 076 Підприємництво, торгівля та біржова діяльність
9. 091 Біологія
10. 101 Екологія
11. 122 Комп'ютерні науки
12. 123 Комп'ютерна інженерія
13. 222 Медицина
14. 281 Публічне управління та адміністрування

3. ЧНУ імені Петра Могили проводить набір до **докторантури** за такими напрямами :

1. 032 Історія та археологія
2. 035 Філологія
3. 052 Політологія
4. 122 Комп'ютерні науки
5. 123 Комп'ютерна інженерія
6. 281 Публічне управління та адміністрування

4. Напрями підготовки докторів філософії/докторів наук на наступний рік з переліком відповідних спеціальностей, за поданням інститутів, кафедр та рад факультетів / інститутів затверджуються ректором Чорноморського національного університету імені Петра Могили не пізніше 20 грудня

поточного року.

5. Підготовка в аспірантурі за кошти державного бюджету здійснюється за двома формами навчання: денна, вечірня, заочна. За позитивних результатів вступних іспитів аспірант може вступити на заочну форму навчання на контрактній основі (для заочної аспірантури не передбачено державного замовлення). Підготовка в докторантурі Чорноморського національного університету імені Петра Могили відбувається за державним замовленням.

Підготовка докторів філософії/докторів наук у Чорноморському національному університеті імені Петра Могили за державним замовленням здійснюється за рахунок коштів державного бюджету, або за замовленням підприємств, організацій та установ – за кошти фізичних та/або юридичних осіб (на умовах договору, зокрема за кошти грантів, які отримав заклад вищої освіти на проведення наукових досліджень, за якими передбачається підготовка здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії або доктора наук).

Кількість аспірантів, підготовка яких здійснюється поза державним замовленням, визначається ліцензійними умовами та узгоджується з проректором з наукової роботи.

Правила прийому до аспірантури та докторантури затверджує вчена рада університету, як додаток до загальних Правил прийому. Термін їх дії – протягом календарного року.

II. Строки прийому заяв і документів, вступних екзаменів, конкурсного відбору та зарахування до аспірантури Чорноморського національного університету імені Петра Могили

1. Прийом заяв у паперовій формі та документів вступників, вступні випробування, конкурсний відбір та зарахування до аспірантури Чорноморського національного університету імені Петра Могили на основі повної вищої освіти (освітньо-кваліфікаційний рівень спеціаліста, ступеня магістра) проводиться в такі строки:

Етапи вступної кампанії	Форма здобуття освіти		
	Очна: денна, вечірня	Заочна (контракт)	
Початок прийому заяв та документів	01 серпня 2022 року	01 серпня 2022 року	01 березня 2022 року
Закінчення прийому заяв і	31 серпня	31 серпня	18 березня

документів	2022 року	2022 року	2022 року
Проведення в ЧНУ імені Петра Могили вступних випробувань	05 –16 вересня 2022 року	05 –16 вересня 2022 року	21-25 березня 2022 року
Термін оприлюднення рейтингового списку вступників	19-23 вересня 2022 року	19-23 вересня 2022 року	28-31 березня 2022 року
Терміни зарахування вступників за державним замовленням	не пізніше 03 жовтня 2022 року		
Терміни зарахування вступників за кошти фізичних та юридичних осіб		не пізніше 03 жовтня 2022 року	не пізніше 01 квітня 2022 року

III. Організація прийому на навчання для здобуття ступеня доктора філософії в аспірантурі Чорноморського національного університету імені Петра Могили

1. Чорноморський національний університет імені Петра Могили приймає на навчання для здобуття ступеня доктора філософії громадян України, які мають вищу освіту і кваліфікацію магістра (спеціаліста),

Прийом на навчання для здобуття ступеня доктора філософії проводиться за конкурсом. Умови вступу розміщуються на офіційному сайті університету до початку навчання, де міститься інформація про конкурсний прийом на вакантні місця із зазначенням спеціальностей, строків прийому і переліку необхідних до подання документів.

2. Термін навчання в аспірантурі – 4 роки. Періоди, коли аспірант не має можливості працювати над дисертацією з поважних причин, передбачених законодавством, не включаються до терміну навчання. До терміну навчання в аспірантурі не включається знаходження у відпустці у зв'язку з вагітністю та пологами, по догляду за дитиною до досягнення нею трирічного віку, а також відсутність з інших поважних причин, передбачених законодавством України. Вчена рада Чорноморського національного університету імені Петра Могили оцінює також інші обставини, що унеможлилювали роботу над дисертацією. Рішення з цього питання затверджується ректором Чорноморського національного університету імені Петра Могили.

3. Особи, які вступають на навчання для здобуття ступеня докторів філософії, подають на ім'я ректора такі **документи**:

- заяву вступника;
- листок обліку кадрів і автобіографію;
- копію диплома магістра (спеціаліста) із зазначенням

здобутої спеціальності (кваліфікації) та додаток;

- список опублікованих наукових праць і винаходів (за наявності);
- рекомендацію до аспірантури (за наявності);
- 4 фотокартки 3x4;
- копію паспорта;
- копію довідки про присвоєння ідентифікаційного номеру.

4. Для конкурсного відбору осіб, які вступають на навчання для здобуття ступеня доктора філософії, створюється приймальна комісія. Наказ про затвердження складу приймальної комісії підписується ректором Чорноморського національного університету імені Петра Могили. Комісія приймає рішення про допуск до вступу в аспірантуру, про що вступникові сповіщається до початку вступних іспитів. Приймальна комісія може відмовити в допуску до вступу у зв'язку з неподанням усіх або окремих документів або подання їх після встановленого терміну.

Особа, яка подає для вступу до аспірантури диплом, що виданий іноземним вищим навчальним закладом, допускається до вступних випробувань на рівні з іншими особами. Зарахування такого вступника здійснюється в разі успішного складення ним вступних випробувань та прийняття вченою радою рішення про визнання його диплома.

Вступникам, які вступають до аспірантури з іншої галузі знань (спеціальності) ніж та, яка зазначена в їх дипломі магістра (спеціаліста), призначаються додаткові вступні випробування рішенням приймальної комісії Чорноморського національного університету імені Петра Могили.

5. Громадяни інших держав можуть бути зараховані на навчання для здобуття ступеня доктора філософії на підставі диплому про вищу освіту, який підтверджено (визнано) вченою радою університету, та володіють українською і іноземними мовами, на підставі угод, укладених з Чорноморським державним університетом імені Петра Могили (наприклад, угод між закладами вищої освіти про міжнародну академічну мобільність).

Зарахування вступників для навчання в аспірантурі, докторантурі з числа іноземців на навчання за кошти фізичних та/або юридичних осіб може здійснюватися закладами вищої освіти: упродовж року. Зклад вищої освіти обчислює бали/оцінки вступника на основі документа про попередній здобутий рівень освіти та встановлює мінімально необхідне для вступу значення кількості балів/оцінок із загальноосвітніх предметів, з яких проводиться вступне випробування.

6. Зарахування іноземців на навчання на відповідний рівень вищої освіти здійснюється за результатами вступних випробувань з визначених предметів і мови навчання та на підставі академічних прав на продовження навчання,

що надаються документом про здобутий рівень освіти в країні його походження, і врахування балів успішності, що дають право на продовження навчання на наступному рівні вищої освіти відповідно до законодавства країни, що видала документ про здобутий ступінь (рівень) освіти.

У разі подання документів на неакредитовані освітні програми (спеціальності) факт ознайомлення іноземця з частиною шостою статті 7 Закону України «Про вищу освіту» фіксується в письмовому повідомленні щодо поінформованості про відсутність акредитації та підтверджується його особистим підписом.

Усі категорії іноземців, які вступають на навчання, зараховуються до закладів вищої освіти України на підставі наказів про зарахування

IV. Організація і проведення вступних випробувань

1. Для конкурсного відбору осіб, які вступають на навчання для здобуття ступеня доктора філософії до Чорноморського національного університету імені Петра Могили, зараховуються сума балів за вступні випробування, які складаються з:

- вступного іспиту із спеціальності (в обсязі програми рівня вищої освіти магістра з відповідної спеціальності);

- вступного іспиту з іноземної мови (в обсязі, який відповідає рівню B1 загальноєвропейських рекомендацій з мовної освіти). Вступник, який підтвердив свій рівень знання англійської мови дійсним сертифікатом тестів TOEFL, або International English Language Testing System, або сертифікатом Cambridge English Language Assessment (не нижче рівня B2 Загальноєвропейських рекомендацій з мовної освіти чи аналогічного рівня); німецької мови - дійсним сертифікатом TestDaF (не нижче рівня B2 Загальноєвропейських рекомендацій з мовної освіти чи аналогічного рівня); французької мови - дійсним сертифікатом тесту DELF або DALF (не нижче рівня B2 Загальноєвропейських рекомендацій з мовної освіти чи аналогічного рівня), звільняється від складання вступного іспиту з іноземної мови. Під час визначення результатів конкурсу зазначені сертифікати прирівнюються до результатів вступного іспиту з іноземної мови з найвищим балом;

- для вступників, які вступають до аспірантури з іншої галузі знань (спеціальності) ніж та, яка зазначена в їх дипломі магістра (спеціаліста), призначаються додаткові вступні випробування рішенням приймальної комісії Чорноморського національного університету імені Петра Могили.

Інші форми вступних випробувань (результати співбесіди, презентації дослідницьких пропозицій чи досягнень тощо) оцінюються відповідно до вимог спеціальностей та рішення приймальної комісії.

Послідовність складання вступних іспитів до аспірантури наступна: іноземна мова, іспит зі спеціальності, додатковий іспит (в разі необхідності).

2. Результати кожного зі вступних іспитів оцінюються за шкалою від 0 до 100 балів. Максимальна сума отриманих балів – 200. Результати вступних випробувань до аспірантури дійсні для вступу до Чорноморського національного університету імені Петра Могили протягом 12 місяців.

3. Програми вступних випробувань розробляються відповідними кафедрами і затверджуються вченою радою Чорноморського національного університету імені Петра Могили не пізніше ніж за три місяці до початку прийому документів. Програми вступних випробувань оприлюднюються на веб-сайтах Чорноморського національного університету імені Петра Могили. У програмах вступних випробувань містяться критерії оцінювання до кожного з них.

4. Особам, допущеним за рішенням приймальної комісії до вступних іспитів в аспірантуру, надається відпустка для підготовки та складання іспитів згідно з чинним законодавством України. Особи, які без поважних причин не з'явилися на вступні випробування у визначений розкладом час, особи, які забрали документи після дати закінчення прийому документів, до участі в наступних вступних випробуваннях та у конкурсному відборі не допускаються.

5. Вступні випробування до аспірантури проводяться предметними комісіями, до складу яких входить, як правило, три – п'ять осіб, які призначаються наказом ректора Чорноморського національного університету імені Петра Могили.

6. До складу предметних комісій включаються доктори філософії та доктори наук, які проводять наукові дослідження за відповідною спеціальністю та відповідають за виконання відповідної освітньо-наукової програми.

До складу предметної комісії з іноземної мови можуть включатися також особи, які не мають наукового ступеня і вченого звання, але вільно володіють відповідною іноземною мовою і можуть кваліфіковано оцінити рівень знання відповідної мови вступником.

7. За результатами проведення вступних випробувань до аспірантури приймальна комісія приймає рішення щодо кожного вступника за процедурою, визначеною правилами прийому до вищого навчального закладу.

Рішення приймальної комісії про зарахування до аспірантури затверджується наказом ректора університету, який оприлюднюється в установленому порядку.

Перескладання вступних випробувань не допускається.

8. Апеляції на результати вступних випробувань, що проведені

Чорноморським національним університетом імені Петра Могили, розглядає апеляційна комісія цього університету, склад та порядок роботи якої затверджуються наказом ректора.

9. Аспіранту одночасно з його зарахуванням відповідним наказом керівника вищого навчального закладу призначається науковий керівник з числа наукових або науково-педагогічних працівників з науковим ступенем.

Науковий керівник аспіранта здійснює наукове керівництво роботою над дисертацією, надає консультації щодо змісту і методології наукових досліджень аспіранта, контролює виконання індивідуального плану наукової роботи та індивідуального навчального плану аспіранта і відповідає перед вченою радою Чорноморського національного університету імені Петра Могили за належне та своєчасне виконання обов'язків наукового керівника.

Науковий керівник, який є доктором наук, може здійснювати одночасне наукове керівництво (консультування), як правило, не більше п'яти здобувачів наукових ступенів, включаючи тих, що здобувають науковий ступінь доктора наук.

Науковий керівник, який має ступінь доктора філософії, може здійснювати одночасне наукове керівництво роботою над дисертаціями, як правило, не більше трьох здобувачів наукового ступеня доктора філософії.

На здійснення наукового керівництва роботою над дисертацією одного аспіранта науковому керівникові відводиться щороку 50 академічних годин навчального навантаження. Вчена рада вищого навчального закладу з урахуванням потреб аспіранта та ефективності роботи наукового керівника з підготовки докторів філософії може відвести більшу кількість годин навчального навантаження керівникові з їх оплатою за рахунок коштів спеціального фонду вищого навчального закладу.

Рішенням вченої ради аспіранту може бути призначено два наукових керівники з відповідним розподілом годин навчального навантаження та обов'язків між ними.

10. Відомості щодо результатів вступних випробувань формуються в Єдиній базі.

V. Процедура зарахування

1. Рішення про рекомендації до зарахування вступників на місця за кошти державного бюджету приймальна комісія приймає у строк, визначений пунктом 1 розділу II, та згідно з порядком формування рейтингового списку, що впорядковується відповідно до конкурсного бала вступника – від вищого до нижчого.

При рівності конкурсних балів переважне право при зарахуванні мають особи, що рекомендовані кафедрою та радою факультету /інституту ЧНУ ім. П. Могили або вченою радою іншого вищого навчального закладу, мають

наукові публікації.

2. Зарахування до аспірантури проводиться наказом ректора. Рішення про прийом до аспірантури або відмова в прийомі повідомляється вступникові у п'ятиденний термін після прийняття рішення приймальною комісією.

3. Офіційним повідомленням про зарахування вважається оприлюднення відповідного рішення на стенді приймальної комісії Чорноморського національного університету імені Петра Могили. Рішення приймальної комісії про рекомендування до зарахування також розміщується на веб-сайті університету.

Рекомендованим до зарахування вступникам можуть надсилатись повідомлення засобами електронного та мобільного зв'язку.

VI. Підготовка здобувачів ступеня доктора наук у докторантурі, аспірантурі Чорноморського національного університету імені Петра Могили

1. З метою завершення роботи над науковими дослідженнями та оформлення їх результатів та/або для підготовки публікацій до захисту для здобуття ступеня доктора наук особа має право вступити до докторантури вищого навчального закладу. Термін навчання в докторантурі – 2 роки.

Протягом строку перебування в докторантурі докторант зобов'язаний захистити результати своїх наукових досягнень у вигляді дисертації, або опублікованої монографії, або наукової доповіді за сукупністю статей, опублікованих у вітчизняних, перелік яких затверджується МОН, і міжнародних наукометричних, рецензованих фахових виданнях у спеціалізованій вченій раді.

Здобувач ступеня доктора наук у дисертації (монографії, сукупності наукових робіт) повинен представити узагальнення самостійних досліджень стосовно актуальної наукової проблеми (групи проблем) у межах однієї або кількох галузей знань, результати яких забезпечують розв'язання важливої теоретичної або прикладної проблеми, мають загальнонаціональне або світове значення, є достовірними та пройшли широку апробацію.

Перебування в докторантурі не є обов'язковою умовою для подання наукових досягнень до спеціалізованої вченої ради та подальшого їх публічного захисту для здобуття ступеня доктора наук.

2. Прийом до докторантури для завершення докторської дисертації здійснюється з урахуванням наукових, науково-технічних досягнень за обраною спеціальністю відповідно до встановлених вимог.

До докторантури приймаються особи, які мають ступінь доктора

філософії (кандидата наук), наукові здобутки та опубліковані праці з обраної спеціальності (зокрема публікації в міжнародних реферованих журналах, індексованих в наукометричних базах, згідно з вимогами до рівня наукової кваліфікації осіб, які здобувають наукові ступені) і які мають наукові результати, що потребують завершення або оформлення у вигляді дисертації, монографії чи наукової доповіді за сукупністю статей.

3. Для вступу до докторантури вступник попередньо подає кафедрі, відділу, лабораторії чи іншому структурному підрозділу в університеті розгорнуту пропозицію, в якій міститься план дослідницької роботи та/або інформація про обсяг наукової роботи, необхідної для підготовки результатів проведених досліджень до захисту. Протягом місяця з дня надходження документів від усіх вступників відповідний структурний підрозділ заслуховує їх наукові доповіді і шляхом голосування визначає можливість зарахування кожного вступника до докторантури та подає висновки на розгляд вченої ради університету.

Перелік та строк подання документів, необхідних для вступу до докторантури повинен включати, зокрема:

- письмову характеристику наукової діяльності вступника, складену доктором наук, який є штатним науково-педагогічним або науковим працівником відповідного вищого навчального закладу, із згодою бути науковим консультантом в разі його вступу до докторантури;
- заяву вступника;
- листок обліку кадрів і автобіографію (2 примірники);
- копію диплома магістра (спеціаліста) із зазначенням здобутої спеціальності (кваліфікації), додаток (2 примірники);
- копію диплома доктора філософії або кандидата наук (2 примірники);
- список опублікованих наукових праць і винаходів (загальний та після отримання ступеня доктора філософії);
- план-проспект дисертації;
- рекомендацію до докторантури (при наявності);
- 4 фотокартки 3x4;
- копію паспорта (2 примірники);
- копію довідки про присвоєння ідентифікаційного номеру (2 примірники).

Строк подання документів до зарахування за кошти державного бюджету проводиться з 01 серпня до 31 серпня.

Особа, яка подає для вступу до докторантури диплом, що виданий іноземним вищим навчальним закладом, допускається до вступу нарівні з іншими вступниками. У разі позитивного рішення вченої ради щодо

зарахування такого вступника в докторантуру вчена рада університету приймає рішення про визнання його диплома. У разі відмови вчена рада університету надає вступнику обґрунтоване пояснення причин такої відмови.

4. Вчена рада ЧНУ імені Петра Могили в місячний строк розглядає висновки кафедри, відділу, лабораторії щодо кожного вступника і приймає рішення про його зарахування до докторантури та відповідно до наданої характеристики наукової діяльності вступника призначає докторанту наукового консультанта з числа штатних науково-педагогічних або наукових працівників відповідного вищого навчального закладу із ступенем доктора наук з відповідної спеціальності. Рішення вченої ради затверджується і оформляється наказом ректора університету.

На здійснення наукового консультування відводиться щороку 50 академічних годин навантаження на одного докторанта. Науковий консультант може здійснювати підготовку лише одного докторанта.

5. Державне замовлення на підготовку здобувача вищої освіти ступеня доктора наук в докторантурі за спеціальностями розподіляється на конкурсній основі між інститутами та факультетами університету, на яких діють спеціалізовані вчені ради з відповідних спеціальностей.

Інформація про розподіл національного замовлення оприлюднюється на офіційному веб-сайті університету.